

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18702

ΘΕΜΑ 143^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 441-457

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

- KP. Σέ δή, σέ τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- AN. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- KP. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαντόν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- AN. Ἥϊδῃ τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- KP. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τοῦσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- AN. Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠμόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητόν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σέ δή, σέ τήν νεύουσαν ... ὑπερβαίνειν νόμους;

Μονάδες 30

B. 1.

KP. Σε σένα λοιπόν, σε σένα μιλώ, που σκύβεις το κεφάλι στο έδαφος, ομολογείς ή αρνείσαι ότι έχεις κάνει αυτά;

AN. Και ομολογώ ότι το έκανα και δεν αρνιέμαι ότι δεν το έκανα.

KP. Εσύ, λοιπόν, μπορείς να πας όπου θέλεις, απαλλαγμένος εντελώς από τη βαριά κατηγορία· εσύ όμως πες μου, όχι με πολλά λόγια, αλλά σύντομα, γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί να μην κάνεις αυτά;

AN. Το γνώριζα· πως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν γνωστό στο όλους.

KP. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

2. Να αναφέρετε ονομαστικά τα *κατά ποιόν μέρη* της τραγωδίας και να παρουσιάσετε αναλυτικά τρία από αυτά.

Μονάδες 10

B. 2.

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας είναι ο μύθος, το ήθος, η λέξη, η όψη, η διάνοια και το μέλος.

Ήθος ⇒ Ο χαρακτήρας του τραγικού ήρωα, ο ψυχικός του κόσμος, οι σκέψεις και ο τρόπος με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.

Λέξη ⇒ Τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό, τι σήμερα καλούμε ύφος. Με ξεχωριστό γλωσσικό πλούτο και σχήματα κάθε τραγικός ποιητής ντύνει τις ποιητικές του ιδέες.

3. *άπαρνοῦμαι, ἐμφανῆ, ὑπερβαίνειν, ξύνοικος, ἄγραπτα*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 10

B. 3.

ἀπό + ἀρνέομαι –οὔμαι

ἐν + φαίνομαι

ὑπέρ + βαίνω

συν + οἶκος

ἀ + γράφω

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία